

مقایسه تأثیر دو روش آموزشی تصاویر برجسته و لمس حرکت بر یادگیری حرکات بدنی در میان دانش آموزان نابینا

محققین:

زهرا شاهی - کارشناس ارشد تربیت بدنی و مدرس

مراکز تربیت معلم شهر تهران

دکتر علی محمد امیرتاش - عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت معلم

دکتر محمد فیبری - عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

شناخت روشهای جدید در زمینه آموزش تربیت بدنی همیشه مورد توجه محققان بوده است. در تحقیق حاضر که برای اولین بار صورت پذیرفته است، میزان پیشرفت دانش آموزان نابینا در امر یادگیری مهارتهای بدنی توسط دو روش آموزشی تصاویر برجسته شده ورزشی و روش لمس حرکت مورد ارزیابی واقع شده است. در روش آموزشی تصاویر برجسته شده ورزشی، مربی خودآموزی که حاوی تصاویر مهارتهای مختلف بدنی و توضیحات مربوط به آنهاست را در اختیار آزمودنیها قرار داد و آزمودنیها پس از مطالعه توضیحات و لمس تصاویر، اقدام به پاسخگویی به سئوالات مربی نمودند. در روش آموزشی لمس، مربی ضمن توضیح چگونگی انجام مهارتهای بدنی، خود اقدام به انجام مهارتها می نمود و آزمودنیها پس از لمس وی، اقدام به پاسخگویی به سئوالات مربی می نمودند. (تعداد پاسخهای صحیح آزمودنیها، ملاک میزان تأثیر این روش در امر یادگیری مهارتهای بدنی واقع گردید).

محقق در جریان این تحقیق، ضمن مقایسه این دو روش در امر آموزش تربیت بدنی به نابینایان، میزان تأثیر این دو روش آموزشی را در امر یادگیری مهارتهای بدنی توسط افراد نابینا، مورد بررسی قرار داده است تا مشخص نماید که دو روش آموزشی مورد استفاده اثرات متفاوتی را بر یادگیری حرکات بدنی مورد نظر در گروه تحت بررسی بر جای گذاشته اند یا خیر؟ همچنین مشخص نماید که میزان تأثیر هر یک از این دو روش بر امر یادگیری مهارتهای بدنی، توسط افراد نابینا چقدر است؟ پاسخ به این سئوالات و سئوالات دیگر، اساس تحقیق حاضر را تشکیل می داد که محقق ضمن مقایسه این دو روش آموزشی در میان نابینایان به تشریح دستاوردهای آن پردازد.

این تحقیق بر روی ۴۸ نفر (۲۴ نفر در گروه آموزشی از طریق تصاویر و ۲۴ نفر در گروه آموزشی از طریق لمس) از دانش آموزان دختر و پسر (تعداد دخترها و پسرها در هر دو گروه مساوی هم در نظر گرفته شده است) مدارس نابینایی تهران به شیوه تصادفی بدون جانشین، در سال تحصیلی ۷۵-۷۴ انجام گرفته است. ابزار جمع آوری اطلاعات و سنجش، پرسشنامه ای شامل ده سؤال بود که فرد بایستی پس از مطالعه جزوه تصاویر برجسته شده و یا درک مطالب از طریق شیوه لمس به اجرای عملی آنها می پرداخت. پس از آزمون فرضیه های اصلی بر طبق فرمول تی (t-student) نتایج ذیل بدست آمد:

بین روش آموزشی حرکات بدنی از طریق تصاویر برجسته شده ورزشی و روش آموزشی حرکات بدنی از طریق لمس، اختلاف در حد معنی دار بود. بنابراین نتیجه گرفته می شود که روشهای آموزشی مورد استفاده اثرات متفاوتی بر یادگیری حرکات بدنی افراد تحت بررسی بر جای گذارده اند. براساس این یافته ها، بر مبنای دو روش

آموزشی یاد شده در بین پسران، اختلاف معنی دار مشاهده شد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که روشهای آموزشی یاد شده در بین پسران اثرات متفاوتی بر یادگیری حرکات بدنی ایشان بر جای گذارده است. همچنین بین دختران نابینا از میزان یادگیری دو روش آموزشی یاد شده اختلاف معنی دار مشاهده شد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که روشهای آموزشی مورد استفاده اثرات متفاوتی را بر یادگیری حرکات بدنی دختران تحت بررسی بر جای گذارده است.

• براساس اطلاعات بدست آمده می توان نتیجه گرفت که در روش آموزشی حرکات بدنی از طریق تصاویر برجسته شده بین دختران و پسران نابینا اختلاف معنی داری وجود ندارد. همچنین اختلاف معنی دار آماری بین تأثیر آموزش حرکات بدنی از طریق آموزش لمس بین دختران و پسران نابینا وجود ندارد و روش آموزشی یاد شده اثرات متفاوتی بر یادگیری حرکات بدنی دختران و پسران نابینای تحت بررسی بر جای نگذاشته است.

همچنین براساس اطلاعات بدست آمده پیرامون مقایسه میانگینهای دو روش آموزشی یاد شده مشخص گردید که در روش آموزشی تصاویر برجسته شده ورزشی ۹۰ درصد از کل آزمودنیها و در روش آموزش لمس بیش از ۹۶ درصد از آزمودنیها، به مطالب مورد سنجش پاسخ صحیح داده اند و از عهده یادگیری مهارتهای ارائه شده برآمده اند. بنابراین و با توجه به نتایج فوق می توان اظهار داشت که، دانش آموزان نابینا، توانایی درک حرکات بدنی از طریق روشهای آموزشی تصاویر برجسته و لمس حرکت را دارند و این روشهای آموزشی می تواند اثرات سودمند و مثبتی را در زمینه یادگیری حرکات بدنی توسط نابینایان بر جای گذارد.